

WOJEWODA ŁÓDZKI

RPS-IV.431.2.2025

Łódź, 18 czerwca 2025 r.

Pan

Włodzimierz Frankowski

Wójt Gminy

Góra Świętej Małgorzaty

Wystąpienie pokontrolne

**z kontroli w trybie zwykłym w zakresie prawidłowości wykorzystania
przez Gminę Góra Świętej Małgorzaty środków z Funduszu Solidarnościowego,
przyznanych na podstawie umowy nr 41/OW/2024 z 23 lutego 2024 r.**

I. Jednostka kontrolowana:

Gmina Góra Świętej Małgorzaty
ul. Góra Świętej Małgorzaty 44,
99-122 Góra Świętej Małgorzaty

Wójtem Gminy Góra Świętej Małgorzaty w czasie prowadzenia czynności kontrolnych (a także trakcie realizacji umowy) był Włodzimierz Frankowski.

(akta kontroli str. 98-100, 101-103)

II. Kontrolę przeprowadzili

pracownicy Oddziału Wsparcia i Integracji w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej
Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi:

- Anna Zając – główny specjalista, kierownik zespołu kontrolerów, na podstawie upoważnienia nr 45/2025,
- Anna Bernadowska – inspektor, członek zespołu kontrolerów, na podstawie upoważnienia nr 44/2025,
- Renata Dzierżawska-Bątał - p.o. kierownika Oddziału Wsparcia i Integracji, członek zespołu kontrolerów, na podstawie upoważnienia nr 63/2025.

Kontrolę przeprowadzono w dniach 09 kwietnia 2025 r. – 09 czerwca 2025 r., przy czym w dniu 29 maja 2025 r. kontrolerzy przeprowadzili czynności kontrolne w miejscu realizacji zadania. Dokonano wpisu do Książki kontroli Gminy Góra Św. Małgorzaty pod nr 5/2025.

(akta kontroli str. 1-13, 249, 248, 250)

III. Wyjaśnień udzielali:

- Wójt Gminy Góra Św. Małgorzaty Włodzimierz Frankowski,
- Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Św. Małgorzaty Katarzyna Barylska w sprawach merytorycznych,

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

- Główny księgowy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Św. Małgorzaty Aleksandra Kucińska w sprawach księgowych.

IV. Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli:

1. Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).
2. Ustawa z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1848, z późn. zm.).
3. Umowa nr 41/OW/2024 z 23 lutego 2024 r.

(akta kontroli str. 43-56)

V. Zakres kontroli:

Przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania środków Funduszu Solidarnościowego, przyznanych na podstawie umowy nr 41/OW/2024 z dnia 23 lutego 2024 r.

Okres objęty kontrolą: 1 stycznia 2024 r. – 31 grudnia 2024 r., z uwzględnieniem okresu przewidzianego na rozliczenie otrzymanych środków, przy czym kontroli poddane zostały wszystkie dokumenty i okoliczności, mające znaczenie dla celu kontroli, niezależnie od daty wytworzenia tych dokumentów.

VI. Ustalenia w toku kontroli

1. Program¹ „Opieka wytchnieniowa” (dalej: Program) skierowany jest do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej pomocy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi do ukończenia 16 roku życia posiadającymi orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności². Jego celem jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw życiowych.
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej³ (dalej: GOPS), jako jednostka organizacyjna Gminy Góra Świętej Małgorzaty (dalej: Gmina), organizował i zapewniał na terenie Gminy dostęp

¹ Na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 647, z późn. zm.) powstał Resortowy (Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej; dalej: Ministerstwo) Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024, ogłoszony 30 października 2023 r. Głównym jego celem było doraźne, czasowe odciążenie członków rodziny lub opiekunów od obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobami niepełnosprawnymi, przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie.

² Orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem wymienionym w lit. a, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100, z późn. zm.).

³ GOPS w Górze Świętej Małgorzaty jest jednostką organizacyjną Gminy Góra Świętej Małgorzaty realizującą zadania z dziedziny opieki społecznej. Ustalono, że w okresie kontrolowanym obowiązał statut nadany Uchwałą Nr 108/XIX/2012 Rady Gminy Góra Św. Małgorzaty z 28 września 2012 r. w sprawie nadania Statutu Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Górze św. Małgorzaty. Zmieniony raz Uchwałą Nr 123/XIX/2016 Rady Gminy Góra Św. Małgorzaty z 28 listopada 2016 r. w sprawie zmian w statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze św. Małgorzaty. Wśród zmian w § 11 wprowadzono zapis o informujący, że obsługę działalności finansowo-księgowej Ośrodek prowadzi we własnym zakresie, a nie poprzez Urząd Gminy w Górze św. Małgorzaty.

do świadczeń pomocy społecznej. Zakres działania obejmował zadania z zakresu pomocy społecznej, w tym zadania własne Gminy oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, także realizację projektów i programów finansowanych z innych źródeł zewnętrznych.

Zgodnie z Zarządzeniem Wójta Gminy⁴ realizacja Programu została przekazana do GOPS, wraz z nadaniem stosownego pełnomocnictwa Kierownikowi GOPS do podejmowania czynności związanych z jego realizacją.

(akta kontroli str. 253, 254, 255-256, 257-260)

3. Gmina wystąpiła, w trybie i terminie przewidzianym w Programie, do Wojewody Łódzkiego z wnioskiem o środki z Programu⁵ w kwocie 41 616,00 zł, w tym: na opiekę wytnieniową w formie pobytu dziennego 24 000,00 zł i na opiekę wytnieniową w formie pobytu całodobowego 16 800,00 zł oraz 816,00 zł na koszty obsługi Programu. Finansowanie z Funduszu Solidarnościowego (dalej: Fundusz), we wnioskowanej wysokości, zostało przyznane w oparciu o umowę nr 41/OW/2024 z 23 lutego 2024 r., zawartą pomiędzy Skarbem Państwa – Wojewodą Łódzkim a Gminą Góra Świętej Małgorzaty. Środki z Funduszu należało wykorzystać do 31 grudnia 2024 r.

(akta kontroli str. 22-34, 43-56)

4. Po ogłoszeniu wyników naboru wniosków, Gmina złożyła do Wojewody Łódzkiego oświadczenie o przyjęciu środków przyznanych w ramach Programu⁶.

(akta kontroli str. 35-38, 39-42)

5. Gmina w oparciu o złożony wniosek, zawarła umowę z Wojewodą Łódzkim na realizację Programu⁷. Umowa regulowała najważniejsze zasady realizacji zadania wsparcia usługą opieki wytnieniowej. Wskazywały m.in. na przedmiot umowy, warunki i termin jej realizacji (do 31 grudnia 2024 r.), finansowanie (przekazanie środków następowało w trzech transzach), zasady rozwiązania umowy, zwrotu niewykorzystanych środków. Umowa określała także obowiązki Gminy w zakresie dotyczącym dokumentacji finansowo-księgowej i ewidencji księgowej, obowiązków i uprawnień informacyjnych, a także zagadnienia przetwarzania danych osobowych oraz kontroli i monitorowania realizacji umowy.

(akta kontroli str. 43-56)

6. GOPS na realizację zadania usług opieki wytnieniowej świadczonej:

- w formie dziennej zatrudnił 3 osoby na 3 umowy zlecenie⁸. Osoby te zostały wskazane przez uczestników Programu i posiadały stosowne kwalifikacje⁹;

⁴ Zarządzenie NR 25.2024 Wójta Gminy Góra Świętej Małgorzaty z dnia 21 marca 2024 r. w sprawie wyznaczenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Świętej Małgorzaty do realizacji programu „Opieka wytnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego- edycja 2024 oraz udzielenia pełnomocnictwa Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Świętej Małgorzaty do podejmowania czynności z zakresu realizacji programu „Opieka wytnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024.

⁵ Zgodnie z Programem wnioski na środki finansowe gminy/powiaty mogły składać do 16 listopada 2023 r. Gmina złożyła wniosek 15 listopada 2023 r.

⁶ W dniu 30 stycznia 2024 r., korekta oświadczenia w dniu 31 stycznia 2024 r.

⁷ W dniu 23 lutego 2024 r.

⁸ Zgodnie z Programem Część V pkt 27.3 zawarto umowy zlecenia: 1 lipca 2024 r. z M.K. - usługa dla uczestnika A.S.; umowa zlecenia zawarta 1 lipca 2024 r. z M.M. – usługa dla uczestnika A.S.; umowa zlecenia zawarta 1 października 2024 r. z M.P. – usługa dla uczestnika D.W.

- w formie całodobowej były zaplanowane usługi w domu pomocy społecznej świadczącym usługi wsparcia krótkoterminowego w formie pobytu całodobowego dla 2 osób i nie zostały zrealizowane. Powodem braku realizacji usługi była rezygnacja osób deklaruujących wcześniejsze zainteresowanie tą formą opieki wytnieniowej i w konsekwencji brakiem złożenia przez nie Karty zgłoszenia do Programu¹⁰.

Umowy zostały zawarte przez Kierownika GOPS na mocy pełnomocnictwa nadanego Zarządzeniem NR 25.2024 Wójta Gminy Góra Świętej Małgorzaty z dnia 21 marca 2024 r. w sprawie wyznaczenia GOPS do realizacji Programu oraz udzielenia pełnomocnictwa Kierownikowi GOPS do podejmowania czynności z zakresu realizacji Programu. Umowy zlecenia nie zawierały akceptacji głównego księgowego GOPS¹¹ oraz kontrasygnaty skarbnika gminy lub osoby przez niego upoważnionej.

Zgodnie z oświadczeniem głównego księgowego GOPS oraz wyjaśnieniami Wójta Gminy - brak akceptacji/podpisu wynikał z „przeoczenia” a treść wszystkich 3 umów zleceń w zakresie finansowym uzyskała akceptację głównej księgowej GOPS przed ich zawarciem.

(akta kontroli str. 123-150, 165-184,
243, 253, 251-252, 263, 269)

7. Przy kwalifikowaniu osób do Programu wymagano dokumentów określonych w Programie, tj. Karty zgłoszenia do Programu (wzór Załącznik nr 7 do Programu) wraz z kserokopią aktualnego orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczenia traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności¹². Uwzględniano limity godzin, informowano o możliwości skorzystania do 240 godzin opieki wytnieniowej. Kwalifikacja odbywała się na podstawie Karty zgłoszenia¹³ do Programu.

Karty zgłoszenia do Programu obu uczestników nie posiadały potwierdzenia wpływu na dziennik podawczy GOPS. Zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami za datę złożenia karty przejęto datę wypełnienia wniosku w siedzibie GOPS.

W okresie objętym kontrolą w Gminie realizowana była tylko jedna forma usług, tj. opieka wytnieniowa w formie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej dla 2 osób.

(akta kontroli str. 109-122, 151-164,
243, 251-252, 264-265)

8. Na terenie Gminy wsparciem w ramach opieki wytnieniowej objęto łącznie 2 osoby dorosłe niepełnosprawne (stopniem niepełnosprawności znacznym), które wykorzystały

⁹ Zgodnie z zapisami Programu cz. V ust. 8 usługi opieki wytnieniowej mogą być świadczone przez osoby niebędące członkami rodziny osoby z niepełnosprawnością, opiekunami tej osoby lub faktycznie zamieszkujących razem z tą osobą oraz mogą zostać wskazane przez uczestnika Programu w Karcie zgłoszenia (zgodnie z pkt III). Uczestnicy Programu zgodnie z pkt IV ust.7 Karty zgłoszenia oświadczyli, że wskazana przez nich osoba jest przygotowana do świadczenia usługi opieki wytnieniowej - pracownicy Domu Pomocy Społecznej.

¹⁰ Zaplanowano 28 dób dla 2 osób z niepełnosprawnością w domu pomocy społecznej świadczącym usługi wsparcia krótkoterminowego w formie pobytu całodobowego.

¹¹ Zgodnie z § 1 ust. 5 Zarządzenia Nr 16/2021 Wójta Gminy Góra Św. Małgorzaty z dnia 13 marca 2021 w sprawie udzielenia pełnomocnictwa Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Św. Małgorzaty - czynność prawna mogąca spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do swojej skuteczności wymaga akceptacji głównego księgowego GOPS.

¹² Zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44).

¹³ Dwie karty zgłoszenia osób: A.S. (opieka dzienna), D.W. (opieka dzienna).

łącznie w formie pobytu dziennego 480 godzin¹⁴. Z formy pobytu całodobowego nie skorzystała żadna z zaplanowanych 2 osób.

Wsparcie zrealizowano w sposób prawidłowy i zgodny z wytycznymi Programu.

(akta kontroli str. 243, 109-122, 151-164, 123-150,
165-184, 251-252, 264-265)

9. Wydatkowanie i rozliczenie środków na realizację usługi opieki wytchnieniowej opiekunom osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z art. 10 ustawy o Funduszu Solidarnościowym środki z Funduszu nie zostały wprowadzone do budżetu Gminy na 2024 r., ponieważ – nie stanowią one dochodu Gminy.

Na realizację Programu, Gmina otrzymała z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi (dalej: ŁUW), środki finansowe w wysokości 41 616,00 zł¹⁵.

W dniach 29 marca 2024 r., 08 lipca 2024 r. i 07 października 2024 r. Gmina przełała środki Funduszu z rachunku określonego w umowie na wyodrębniony (dedykowany do obsługi Programu) rachunek jednostki realizującej, tj. GOPS, z którego ponoszone były wydatki w ramach Programu. Ostatni wydatek na usługę opieki wytchnieniowej poniesiony został w dniu 27 grudnia 2024 r. Saldo konta na dzień 27 grudnia 2024 r. – 0,00 zł.

Ogólne zestawienie przekazanych i poniesionych wydatków przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Zestawienie wydatków.

Lp.	Forma pobytu	Kwota przekazana (w zł)	Kwota wykorzystana (w zł)	Kwota niewykorzystana (w zł)
1	Pobyt dzienny z tego:	24 480,00	24 480,00	0
1.1	na realizację usługi opieki wytchnieniowej	24 000,00	24 000,00	0
1.2	na koszty obsługi Programu	480,00	480,00	0
2	Pobyt całodobowy z tego:	17 136,00	0,00	17 136,00
2.1	na realizację usługi opieki wytchnieniowej	16 800,00	0,00	16 800,00
2.2	na koszty obsługi Programu	336,00	0,00	336,00
	Ogółem (wiersz 1+2)	41 616,00	24 480,00	17 136,00

Na realizację zadania wykorzystano kwotę 24 480,00 zł, tj. 58,82% z przekazanej kwoty na realizację zadania.

Niewykorzystana kwota w wysokości 17 136,00 zł została zwrócona 27 grudnia 2024 r. do ŁUW.

¹⁴ W ramach opieki wytchnieniowej w formie dziennej zrealizowano łącznie 480 godz., w tym: uczestnik A.S. 240 godz., uczestnik D.W. 240 godz.

¹⁵ I transza 13 marca 2024 r. na koszty realizacji usługi 20 400,00 zł, 12 marca 2024 r. na koszty obsługi Programu 816,00 zł,
II transza 05 lipca 2024 r. na koszty realizacji usługi 10 200,00 zł,
III transza – 03 października 2024 r. na koszty realizacji usługi 10 200,00 zł.

W ramach kosztów obsługi Programu, Gmina zakupiła toner do drukarki za kwotę 270,60 zł oraz materiały biurowe na kwotę 209,40 zł. Nie doszło w tym zakresie do przekroczenia limitu wskazanego w Programie, który określał, że koszty obsługi mogą stanowić nie więcej niż 2% środków przekazanych na realizację.

(akta kontroli str. 243, 57-58, 59-60, 241-242, 168-189, 244, 104-107, 240, 295)

10. Gmina posiadała wyodrębniony rachunek bankowy dla środków finansowych przeznaczonych na realizację Programu. Wyodrębniony rachunek bankowy Gminy jak i GOPS był rachunkiem nieoprocentowanym. GOPS¹⁶ prowadził wyodrębnioną dokumentację finansowo-księgową i ewidencję księgową otrzymanych środków i dokonywanych z nich wydatków poprzez prowadzenie wyodrębnionej analityki na kontach. Usługi opieki wytchnieniowej rozliczane były na podstawie Kart realizacji Programu. Karty te zawierały liczne poprawki/skreślenia/błędy. Zgodnie z oświadczeniami M.K, M.M. oraz wyjaśnieniami Wójta powstałe przeoczenia, omyłki, liczne korekty i błędy wynikały „z przeoczenia, błędów matematycznych i omyłek pisarskich. Wynagrodzenie wypłacono zgodnie z ilością godzin przepracowanych wynikających z podsumowania karty realizacji usług opieki wytchnieniowej tj. cz. III ust. 4”.

Po analizie wszystkich dowodów księgowych oraz wyjaśnień złożonych przez Gminę stwierdzono, że wszystkie wydatki poniesione zostały w okresie kwalifikowalności i na zadania określone w Programie. Wydatki były udokumentowane Listą płac, rachunkami, umowami i kartami rozliczenia usług. Limit godzinowy usług opieki wytchnieniowej na 1 uczestnika, jak i stawka godzinowa na 1 uczestnika, mieściły się w ramach określonych w Programie¹⁷.

(akta kontroli str. 190, 191-202, 203-214, 215-226, 227-236, 123-150, 165-184, 237-239, 243, 240, 104-107, 244, 251-252, 263, 262, 237-239, 295)

11. Gmina nie pobierała opłat od uczestników za świadczone usługi opieki wytchnieniowej, zgodnie z założeniami Programu¹⁸.

(akta kontroli str. 108)

¹⁶ Zgodnie zasadami polityki rachunkowości wprowadzonymi Zarządzeniem Nr 5/2024 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Św. Małgorzaty z dnia 30 czerwca 2024 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących przy realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” ze środków Funduszu Solidarnościowego, środki na realizację usług opieki wytchnieniowej i kosztów obsługi Programu były wydatkowane przez GOPS z rachunku 92 9263 0000 0671 5320 2006 0007 (konto dedykowane do obsługi Programu).

¹⁷ 240 godz. limit dla usług opieki wytchnieniowej na pobyt dzienny dla jednego uczestnika – zrealizowano łącznie 480 godz. na dwóch uczestników (M.K. i M.M. dla uczestnika A.S., M.P. dla uczestnika D.W.):
M.K. po 50 zł brutto/brutto za godzinę wynagrodzenia osoby sprawującej opiekę nad osobą niepełnosprawną w miejscu zamieszkania – 117 godz. x 50 zł = 5 850,00 zł,
M.M. po 50 zł brutto/brutto za godzinę wynagrodzenia osoby sprawującej opiekę nad osobą niepełnosprawną w miejscu zamieszkania – 123 godz. x 50 zł = 6 150,00 zł;
M.P. po 50 zł brutto/brutto za godzinę wynagrodzenia osoby sprawującej opiekę nad osobą niepełnosprawną w miejscu zamieszkania – 240 godz. x 50 zł = 12 000,00 zł.

¹⁸ Część VI ust. 2 Programu.

12. Gmina zrealizowała obowiązek monitorowania świadczonych usług opieki wytnieniowej oraz dokonywania kontroli doraźnych¹⁹. W trakcie realizacji zadania pracownicy GOPS dokonali 4 kontroli realizacji usług opieki wytnieniowej w miejscu realizacji usługi tj. w miejscu zamieszkania uczestników Programu.²⁰

(akta kontroli str. 123-150, 165-184)

13. Gmina zrealizowała obowiązki informacyjne określone w § 5 ust. 1 umowy²¹ tj.:

- umieściła w siedzibie GOPS/Gminy na tablicach ogłoszeń plakat zawierający informację o Programie oraz o wysokości przyznanych środków z Programu. Plakat był dostępny dla odbiorców w okresie od 27.02.2024 r. do 31.01.2025 r.,
- za pośrednictwem sołtysów przekazała mieszkańcom kurendy z informacjami o Programie. Informacja w formie kurend przekazana mieszkańcom Gminy nie zawierała wskazania możliwości świadczenia usług opieki wytnieniowej dla rodziców/opiekunów dzieci z niepełnosprawnością. Zgodnie z wyjaśnieniami Wójta Gminy treść tej informacji została oparta na realnych potrzebach mieszkańców Gminy oraz na wniosku złożonym w Generatorze Funduszu Solidarnościowego, w którym nie zaplanowano usług dla tej grupy adresatów Programu²²,
- przekazywała informację za pośrednictwem pracowników socjalnych w bezpośrednim kontakcie z mieszkańcami.

(akta kontroli str. 185, 251-252, 266, 267, 269)

14. Gmina, zrealizowała obowiązki sprawozdawcze zgodnie z założeniami Programu i § 8 ust. 1 i 2 zawartej umowy²³ z Wojewodą Łódzkim. Gmina przekazała Wojewodzie Łódzkiemu Sprawozdanie końcowe z realizacji Programu, według ustalonego wzoru, w dniu 17 stycznia 2024 r.

(akta kontroli str. 61-73, 74-85, 86-96, 97)

VII. Wnioski pokontrolne

1. Środki z Funduszu zostały wykorzystane na sfinansowanie wydatków zgodnych z zasadami kwalifikowalności opisanymi w Programie.

Nie stwierdzono wykorzystania środków niezgodnie z przeznaczeniem.

2. Powszechnie obowiązujące przepisy prawa umożliwiają przeznaczenie środków z Funduszu na realizację zadań Gminie w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych

¹⁹ Część V ust. 29 Programu.

²⁰ Kontrola jakości świadczonych usług w ramach Programu dla uczestnika: A.S. - 11 lipca 2024 r. i 22 lipca 2024, D.W. - 21 października 2024 r. i 26 listopada 2024 r.

²¹ Umowa nr 41/OW/2024 z 23 lutego 2024 r.

²² Wyjaśnienia z 28 maja 2025 r. - „Kurenda nie zawierała informacji o pomocy dla członków rodzin/opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności z powodu braku zainteresowania tej grupy Beneficjentów Programu. Przed przystąpieniem do ww. Programu (przed złożeniem wniosku), pracownicy socjalni dokonali rozeznania potrzeb m.in. wśród rodziców/opiekunów dzieci z niepełnosprawnościami. Nie wnioskowaliśmy o środki finansowe na „Opiekę wytnieniową” dla rodziców/opiekunów dzieci z niepełnosprawnościami ponieważ rodzice nie zgłaszali takich potrzeb”.

²³ Sprawozdanie końcowe winno być przekazane do 30 stycznia 2024 r.

w ramach programów resortowych, przyjętych przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, na podstawie umowy zawartej z wojewodą²⁴.

Nie stwierdzono nienależnego pobrania środków.

3. Gmina otrzymała środki z Funduszu w wysokości zgodnej z umową zawartą z Wojewodą Łódzkim. Przekazane środki, po dokonanych przez Gminę zwrocie kwot niewykorzystanych, nie przekraczają kosztów zadania, które znajdują pokrycie w stosownych dokumentach księgowych.

Nie stwierdzono pobrania środków w nadmiernej wysokości.

4. W umowie z Wojewodą (§ 3 ust. 5 i 7) Gmina zobowiązała się do ponoszenia wydatków związanych z przedmiotem umowy za pośrednictwem wyodrębnionego rachunku bankowego o numerze 41 9263 0000 0600 0101 2006 0123. Wykorzystanie innego rachunku bankowego zostało dopuszczone jedynie w odniesieniu do wydatków z tytułu należności na rzecz urzędów skarbowych lub Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – w takim przypadku operacje mogły być dokonywane ze specjalnego rachunku gminnego, przeznaczonego do tych płatności (US/ZUS), który mógł zostać zasilony środkami z Funduszu zaliczkowo (tj. przed dokonaniem płatności) bądź, jako refundacja poniesionych już wydatków. Zgodnie zasadami polityki rachunkowości wprowadzonymi Zarządzeniem Nr 5/2024 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Św. Małgorzaty z dnia 30 czerwca 2024 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących przy realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” ze środków Funduszu Solidarnościowego, środki na realizację usług opieki wytchnieniowej i kosztów obsługi Programu były wydatkowane przez GOPS z rachunku 92 9263 0000 0671 5320 2006 0007 (konto dedykowane do obsługi Programu).

W praktyce Gmina realizowała zadanie niezgodnie z postanowieniami umownymi, ponieważ płatności dokonywane były z rachunku o numerze 92 9263 0000 0671 5320 2006 0007, na który Gmina przelewała środki z Funduszu po ich otrzymaniu z ŁUW (wojewoda przekazywał środki na rachunek umowny, tj. o numerze 41 9263 0000 0600 0101 2006 0123). Mimo jednak tej niezgodności z umową, przyjęty przez Gminę sposób ponoszenia wydatków zapewniał odpowiednią przejrzystość podejmowanych działań i nie utrudniał kontroli wykorzystania środków z Funduszu, ponieważ rachunek o numerze 92 9263 0000 0671 5320 2006 0007 był wyodrębniony na potrzeby realizacji Programu i nie księgowano na nim operacji innych niezwiązanych z jego realizacją.

Stwierdzono naruszenie warunków umowy, co stanowi uchybienie.

5. W przekazanych do kontroli „Kart realizacji usług opieki wytchnieniowej w ramach Programu, w części ich stwierdzono niezgodność liczby godzin świadczonej opieki wytchnieniowej z godzinami realizacji opieki wytchnieniowej oraz liczne poprawki godzin realizacji opieki bez wskazania daty i osoby dokonującej poprawek. Ponadto, stwierdzono brak: chronologii wpisów, godziny zakończenia realizacji usługi, wymaganych podpisów i dat. Karty zgłoszenia do Programu nie posiadały pieczętki wpływu do GOPS, jako potwierdzenia przyjęcia w danym dniu dokumentu.

Stwierdzono brak należytej staranności w prowadzeniu dokumentacji, co stanowi uchybienie.

6. Zawarte umowy zlecenia na świadczenie usług opieki wytchnieniowej, nie zostały kontrasygnowane przez skarbnika gminy ani osobę upoważnioną przez skarbnika, wbrew

²⁴ Zob. art. 6 pkt 1, art. 7 ust. 5 i art. 13 ust. 9 ustawy o Funduszu Solidarnościowym.

dyspozycji art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym. Mimo tego, że wymóg kontrasygnaty zamieszczony został w art. 46 ustawy, który dotyczy oświadczeń woli składanych przez organ gminy (np. wójta gminy), również oświadczenia woli kierowników gminnych jednostek organizacyjnych (np. kierownika GOPS) wymagają kontrasygnaty²⁵. Umowy te, jako czynność prawna, spowodowały powstanie zobowiązania pieniężnego dla Gminy przede wszystkim w postaci obowiązku zapłaty wynagrodzenia (pieniężnego) wykonawcy usługi, co wymagało ich kontrasygnowania. Fakt, że kontrolowane umowy zawierane były w związku z działalnością GOPS, nie może być uznany za argument zwalniający czynność prawną spod obowiązku uzyskania kontrasygnaty skarbnika gminy (lub osoby upoważnionej przez skarbnika, którą może być – przykładowo – główny księgowy GOPS²⁶). Umowy zawiera, bowiem gmina, jako podmiot prawa cywilnego (osoba prawna), niezależnie od sposobu sformułowania komparcji w umowach, i to gminę obciąża cywilnoprawne zobowiązanie pieniężne wynikające z każdej z tych umów.

Stwierdzono brak kontrasygnaty skarbnika gminy na umowach zlecenie, co stanowi nieprawidłowość.

VIII. Ocena skontrolowanej działalności:

Uwzględniając powyższe wnioski, kontrolowaną działalność ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami²⁷.

Jako osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości, zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy o kontroli w administracji rządowej, wskazuje się Wójta Gminy Góra Świętej Małgorzaty.

Na tym czynności kontrolne zakończono.

Do wysłanego w dniu 10 czerwca 2025 r. projektu wystąpienia pokontrolnego kierownik jednostki kontrolowanej nie zgłosił pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń.

IX. Zalecenia:

Z uwagi na stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości, zaleca się:

1. Realizowanie zadania zgodnie z wymogami określonymi Programie i zawartej umowie z wojewodą, w szczególności w zakresie ponoszenia wydatków związanych z przedmiotem umowy z wyodrębnionego rachunku bankowego wskazanego w umowie z wojewodą.
2. Wzmocnienie nadzoru nad prawidłowością prowadzonej dokumentacji w ramach realizowanych kolejnych edycji Programu.

²⁵ Zob. K. Bandarzewski, [w:] P. Chmielnicki (red.), Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz, LexisNexis 2013, art. 47, nt 4 („stroną czynności prawnej będzie gmina, a nie dana jednostka”, co „uzasadnia objęcie czynności kierownika jednostki obowiązkiem udzielenia kontrasygnaty przez skarbnika gminy, jeżeli dana czynność może spowodować powstanie zobowiązania pieniężnego”); J. Jagoda, [w:] B. Dolnicki (red.), Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz, WKP 2021, art. 47, nt 5 („Jeżeli dana czynność [kierownika gminnej jednostki organizacyjnej] może spowodować powstanie zobowiązania pieniężnego, to istnieje obowiązek udzielenia kontrasygnaty przez skarbnika gminy lub osobę przez niego upoważnioną (może nią być główny księgowy danej jednostki organizacyjnej). Pogląd o konieczności stosowania w takim przypadku art. 46 ust. 3 [ustawy o samorządzie gminnym] . . . jest powszechnie akceptowany”); por. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2016 r., sygn. V CSK 716/15

²⁶ Przy czym główny księgowy GOPS nie może udzielać kontrasygnaty tylko z tego tytułu, że jest głównym księgowym; niezbędne jest posiadanie upoważnienia do kontrasygnowania czynności prawnych, wydanego przez skarbnika gminy.

²⁷ W regulaminie kontroli ŁUW przyjęto następującą skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

3. Przedstawianie do kontrasygnaty Skarbnika Gminy lub osoby upoważnionej przez skarbnika do udzielania kontrasygnaty (osobą tą może być główny księgowy GOPS) umów cywilnoprawnych, które mogą spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych.

X. Pouczenie:

- 1) Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze (art. 48 ustawy kontroli w administracji rządowej).
- 2) W terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego, Kierownik jednostki kontrolowanej winien poinformować pisemnie, za pośrednictwem publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego na adres do doręczeń elektronicznych wpisany do bazy adresów elektronicznych (eDoręczenia) lub platformy ePUAP, kierownika jednostki kontrolującej tj. Wojewodę Łódzkiego, o sposobie wykonania zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anetta Chlebicka

**Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Społecznej**

(podpisano elektronicznie)